

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20**

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, ד' בתשרי התשע"ד
8 בספטמבר 2013

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תר"מ 87/20

העותרת: רשימת מהפך ברמה בראשות נורית אבנר

נגד

המשיבים: 1. מר יצחק רוכברגר – ראש עיריית רמת השרון
2. עיריית רמת השרון

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

1. בעתירה שלפניי, מבקשת העותרת כי יינתנו צווי מניעה בגין שלטים הנושאים
אותיות המציינות רשימת מועמדים (בניגוד לסעיף 7 לחוק הבחירות) והוצבו במקומות
אסורים (בניגוד לסעיף 10 לחוק הבחירות).

2. עוד טוענת היא כי פקחיה של המשיבה 2 מבצעים "אכיפה סלקטיבית" והסירו
פליירים ממכוניות שתוכנם הופנה נגד המשיב 1. לטענתם, "המפקחת אף הודתה בפני
אנשי המבקשת כי המדובר הוא בהוראה שהגיעה מן הפיקוח העירוני, וכך שוב מתגלה
כי, הלכה למעשה, משמשים גורמי אכיפת החוק העומדים לרשות המשיב כגורם אשר
תפקידו לנטרל ביקורת המושמעת כנגדו, זה ותו לא" (סעיף 26 לתשובה). עוד טוענת
היא כי אותם פקחים אינם מסירים שלטי תעמולה של המשיב 1, אף שמדובר בשילוט
אסור. ובנוסף, לטענתה, המשיב 1 משתמש בעובדים של גופים הקשורים לעירייה לשם

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

תליית שלטים על בתיהם. במסגרת זאת, צירפה העותרת נספחים הכוללים צילומים של שלטי תעמולה שנתלו לטענתה על בתיהם של עובדים בעירייה וכאלה הקשורים אליה.

3. ביקשתי את תגובת המשיבים. המשיב 1, טוען כי דין העתירה להידחות. לעניין שלטים הכוללים אותיות ונתלו במקומות אסורים, טוען הוא כי החל מיד לאחר הפנייה המוקדמת של העותרת אליו להסיר את האותיות משלטיו. לטענתו, העובדה כי העותרת בעצמה צירפה תמונות הכוללות שלטים עם אותיות מכוסות היא "הוכחה אחרונה וניצחת, כי המשיב ורשימתו, אכן פעלו להסתיר את כלל האותיות משלטי הבחירות באמצעות המדבקות" (סעיף 14 לתשובה). לעניין מיקומי השלטים, טוען המשיב 1 כי השלטים המפרים הוסרו, ואלו שנותרו הם שלטים שהוצבו בהתאם לחוק.

4. לעניין שלטים על גבי בתים של עובדי עירייה, טוען המשיב 1 כי שלושת העובדים שהעותרת צירפה תמונות של שלטי תעמולה על בתיהם אינם עומדים בגדר סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הרשויות המקומיות), ולפיכך האיסורים אינם חלים עליהם. עוד טוען המשיב 1 כי בחלק מן המקרים, השלטים נתלו לא על ידי עובד הציבור אלא על ידי קרוב משפחה אחר שאינו עובד ציבור.

5. לעניין ה"אכיפה הסלקטיבית" על ידי פקחי העירייה, טוען המשיב 1 כי העלונים שהוסרו מהמכוניות הופצו בצורה אנונימית, בניגוד להוראות סעיף 10(א)(3) לחוק הבחירות, ולפיכך הוסרו. בנוסף, מכחיש הוא את טענת העותרת לעניין אכיפה סלקטיבית ואי הסרת שלטים מפרים מטעמו.

ג. דיון והכרעה

6. שלטים המציינים אותיות – המשיב 1 טוען כי לאחר הפנייה המוקדמת מאת העותרת, פעל הוא להסרת השלטים. כמו כן, מציינן הוא כי אף העותרת עצמה צירפה לעתירה שלטים אשר בהן כוסו האותיות. עם זאת, אין בכך כדי להעלות או להוריד מן העובדה כי לעתירה צורפו גם תצלומים של שלטים רבים אשר עדיין כוללים אותיות. לפיכך, ולשם הזהירות, ניתן בזאת צו האוסר על המשיב 1 לעשות שימוש באותיות הנראות כפתקי בחירה, או אותיות כלשהן המציינות רשימת מועמדים, זאת עד למועד הקבוע בחוק.

7. שלטים במקומות אסורים - המשיב 1 טוען כי השלטים שהוצבו במקומות אסורים הוסרו לאחר פניית העותרת. עם זאת, וליתר הזהירות, ניתן בזאת צו האוסר על המשיב 1

לתלות שלטים במקומות אסורים בניגוד לסעיף 10 לחוק הבחירות.

8. עוד יש לציין כי במרבית העתירות הנוגעות לשלטים והפרות הנוגעות אליהם, מתעוררת השאלה של תאריך תצלום התמונה בה שלט שכביכול מפר הוראה זו או אחרת בחוק הבחירות. לפיכך, מעתה ואילך בכל עתירה הכוללת טענות מעין אלה, יש לציין את התאריך בו צולם השלט על גבי התמונה, וכל התאריכים יאומתו בתצהיר המצורף לעתירה.

9. שלטים על גבי בתים של עובדי ציבור – המשיב 1 טוען כי הוראות סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות אינן חלות בעניינם של מרבית העובדים עליהם מלינה העותרת. עם זאת, יש להזכיר כי הרציונאל שבבסיס סעיף 75 לחוק הוא שמירה על טוהר המינהל הציבורי, ועל חוסר משוא פנים של עובדי ציבור (ראו: תר"מ 93/18 צור נ' ניצן (28.10.2008); תר"מ 44/20 מרציאנו נ' ניצן (5.8.2013)).

10. כמו כן, ביום 4.7.2013, פרסם נציב שרות המדינה הודעה מספר עג/19, בעניין הבחירות לרשויות המקומיות. במסגרתה, נקבעו איסורים החלים על כלל עובדי מדינה בקשר עם תעמולת בחירות, וביניהם, איסור על עובדי המדינה לפעול באופן שיכול להתפרש "כאילו נועדו לקדם אינטרס של מפלגה כלשהי או מועמד מסוים" (סעיף ה' 1 להודעה). במסגרת זו, צוינו הכללים המרכזיים הקובעים מה נחשב לתעמולת בחירות, ובין היתר צוין שם כי כתעמולה בהקשר זה ייחשבו "הטפה ישירה למען מפלגה כלשהי או מועמד כלשהו... דברי שבח לתכונות ולכושר של מועמדותיהן" (סעיף 12 להודעה). עוד יש לציין כי המסגרת הנורמטיבית החלה על עובדי מדינה חלה מכוח הפסיקה גם על עובדי הרשויות המקומיות (השוו: הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.1902; ער"מ 259/96 שמא נ' המועצה המקומית תמרה, פ"ד נ(1) 837, סעיף 4 (1996)).

11. לפיכך, יש לדחות את טענת המשיב 1 כי הוראת סעיף 75 אינה חלה בעניינו. שלט בחירות המוצב על גבי ביתו של עובד ציבור, וודאי שמהווה הטפה ישירה למען מפלגה או מועמד, וודאי שהיא נחזית לתושב סביר כפגיעה בניטרליות ההכרחית של עובד ציבור באשר הוא.

12. יש גם לדחות את טענתו של המשיב 1 לעניין העובדה כי תליית השלטים מותרת משום שהם נתלו על ידי קרוב משפחה של עובדי הציבור. שלט המוצב על גבי בית, ניתן להניח כי הוצב בידיעתו, או לכל הפחות ללא התנגדותו, של בעלי הבית.

13. למרות זאת, במקרה דנן לא מצאתי מקום למתן צו. זאת, משום שעובדי הציבור לא צורפו כמשיבים לעתירה. בתר"מ 48/20 שב"ד נ' גולן (30.7.2013) אמרתי לעניין זה:

"הכרעה שיפוטית שניתנה לעניין צד מבלי שטענותיו נשמעו מעצימה את הסיכוי להכרעה שגויה (השוו: תר"מ 43/20 זילברמן נ' רפיד ויז'ן (22.7.2013)). לעניין זכותו של מי שיושפע מההליך המשפטי להשמיע את דברו, נדמה שזכות זו היא זכות בסיסית הקמה לצד בהליך השיפוטי והמעין שיפוטי, ולה אף עיגון בדין, נוכח החובה לצרף את כלל הצדדים הרלבנטיים."

14. דברים אלו יפים גם לענייננו. כן יש לציין כי כאמור לעיל, ישנו פגם והפרה לכאורית של האיסורים החלים על עובדי ציבור בהצבת שלטי בחירות על בתיהם. אבקש לציין כי קביעתי זו אינה חלה במקרה בו אחד מבני הבית הוא בגדר מתמודד בבחירות הקרובות, ואז הוראות החוק אינן חלות בענייננו, ואין מניעה כי ייתלה על ביתו שלט תמיכה ברשימה בה הוא רץ (כפי שטוען המשיב לעניין אחד מן העובדים נגדם מלינה העותרת).

15. אכיפה סלקטיבית – המשיב 1 מכחיש את בתצהירו את טענות העותרת לעניין זה. לפיכך, במצב עניין מעין זה, אין מקום למתן צו (השוו: תר"מ 56/20 דהרי נ' לוי (8.8.2013); תב"כ 7/19 רשימת הבית היהודי נ' עיתון ישראל היום (25.12.2012), השופט א' רובינשטיין)).

סוף דבר

16. לפיכך, העתירה מתקבלת בחלקה כאמור לעיל. בנסיבות העניין, המשיב 1 יישא בהוצאות העותרת בסך של 3,000 ש"ח. למען הסר ספק, ההוצאות לא ישולמו מקופת העירייה.

ניתנה היום, ד' בתשרי התשע"ד (8.9.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20